

4. R. Creemers, Planning Outline for the Construction of a Social Credit System (2014-2020). 2015. [Електронний ресурс] <https://chinacopyrightandmedia.wordpress.com/2014/06/14/planning-outline-for-the-construction-of-a-social-credit-system-2014-2020/>

ЯКІСТЬ ОСВІТИ У МЕДИЧНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

*Жукова М.Ю., Весніна Л.Е., Коковська О.В.,
Соколенко В.М., Ткаченко О.В.
Полтава, Україна*

Якість освіти є головним критерієм ефективності освітнього процесу. Інтеграція вищої медичної освіти України у світову освітню систему призвела до появи низки нововведень, які потребують удосконалення підходів до якості освіти.

Зміни у змісті медичної освіти пов'язані із впровадженням практично-орієнтованого підходу до відбору навчального матеріалу із збереженням принципу фундаментальності. Нині змінюється сама парадигма освіти. Застарілий підхід, коли людину навчають, змінюється на новий, коли людина сама має навчатися. Студенти при цьому не є пасивними споживачами знань, а стають активними учасниками навчального процесу, тоді як викладачі мають стати наставниками та провідниками.

Основним видом праці студентів медичних закладів вищої освіти є оволодіння глибокими теоретичними знаннями і, одночасно, певними практичними навичками. Це є невід'ємною складовою майбутнього лікаря, який прагне зайняти гідне місце в медичній галузі й бути конкурентоздатним.

Головна мета професійної медичної освіти – реалізація професійної складової розвитку особистості. Методи викладання, що базуються на традиційному донесенні інформації у вигляді лекцій, не забезпечують формування у студентів здібностей до практичних дій. Тому найважливішим завданням методики викладання у вищій школі є спрямування надбань теорії у практичне русло. Для досягнення цієї мети студенти вивчають і засвоюють на практичних заняттях не тільки теоретичні знання, а також методи функціональної діагностики [1, с.75]. Але, на сьогоднішній день, існує деяка відірваність отриманих теоретичних знань від практики у зв'язку з умовами військового стану. Студенти не завжди можуть регулярно відвідувати практичні заняття в зв'язку з необхідністю знаходження в укритті під час оголошення повітряної тривоги, тому виникають труднощі повноцінного засвоєння практичних навичок [4, с. 258]. Ця проблема має бути вирішена за рахунок переходу безперервної професійної освіти на нові технології навчання (дистанційне навчання, змішане навчання та ін.), що підвищить ефективність освіти.

Дистанційна освіта у вищому навчальному закладі може надати широкий спектр освітніх послуг як для студентів для набуття необхідних

знань та навичок для майбутньої професійної діяльності, так і для викладачів з метою підвищення кваліфікації. В окремих випадках дистанційне навчання є необхідною й незамінною формою навчання, навіть у медичних вишах, у цілому воно досить перспективне на кафедрах теоретичного профілю і в медичних закладах вищої освіти [2, с. 137].

Сучасні електронні засоби навчання в медичному закладі вищої освіти дозволяють підвищити якість освіти, адже застосування активних видів навчання, новітніх освітніх технологій підвищує активність і самостійність студента при вивченні матеріалу. Інтерактивна взаємодія сприяє особистісно-орієнтованому підходу у вищій освіті, допускаючи самонавчання (колективне, навчання у співпраці), причому і викладач, і студент при цьому є суб'єктами навчального процесу [3, с.172].

На допомогу у вирішенні проблеми відставання в опануванні практичними навичками може прийти модель змішаного навчання, яка надає студентам нові можливості для вивчення дисциплін. Можна не тільки у будь-який час переглянути необхідний матеріал у режимі онлайн, але пройти тестування, перевірити свої знання, ознайомитись з додатковими джерелами інформації. Крім того, у технології змішаного навчання зміст навчального матеріалу може бути представлений в аудіо та відеозапису, що, в свою чергу, дозволяє студентам поводитися з навчальною інформацією досить гнучко, відповідно до своїх потреб та можливостей [4, с. 259].

За такої моделі навчання студенти самостійно опановують зміст нового навчального матеріалу в електронному середовищі, а потім застосовують отримані знання під час аудиторних занять через виконання практичних завдань чи обговорень. Практичні роботи, як метод навчання, спрямовані на формування вмінь та навичок, необхідних для професійного освіти. Виконання таких робіт допомагає конкретизації знань, розвиває вміння спостерігати і пояснювати сутність явищ. Наприклад, перед аудиторним заняттям студенти самостійно вивчають електронні матеріали з теми заняття. Цей процес складається з перегляду відеолекцій, роботи з презентаціями, роботи з рекомендованою літературою та матеріалами сайтів, запропонованими викладачем, а потім студенти працюють у навчальній аудиторії. Тобто, безпосереднє навчання проводиться поза аудиторією, а практика, застосування та оцінювання викладачем – у самій аудиторії. Це дозволяє заощадити час на засвоєння практичних навичок.

Успішність професійного навчання залежить насамперед від рівня сформованості компетенцій. Тому завданням викладача є не викладання нових знань, а вміння направити здобувачів вищої медичної освіти на самостійний пошук вирішення проблемних ситуацій, на підвищення їхньої освітньої активності та ініціативи. Крім того, викладач медичного вищого навчального закладу повинен досконало володіти професійною компетентністю та сучасними педагогічними технологіями (освітні модулі, дистанційне навчання, змішане навчання та ін.). У зв'язку з цим ставиться завдання підвищення рівня компетентності викладачів з позиції оволодіння інноваційними методиками навчання та готовності їх реалізації у педагогічному процесі.

Список використаних джерел:

1. Жукова М.Ю. Використання сучасних педагогічних технологій для підвищення якості викладання нормальної фізіології на стоматологічному факультеті ПДМУ / М.Ю. Жукова, І.В. Міщенко, О.В.Коковська // Сучасні аспекти досягнень фундаментальних та прикладних медико-біологічних напрямків медичної та фармацевтичної освіти та науки : матеріали І наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, яка присвяч. до 90-ї річниці з дня народження видатного фармаколога, професора Киричок Л. Т., м. Харків, 17 листопада 2022 р. – Харків : ХНМУ, 2022. – С. 75–79.
2. Коковська О.В. Перспективи дистанційного навчання в медичних закладах вищої освіти / О.В. Коковська, І.В. Міщенко, Г.П. Павленко [та ін.] // Реалії, проблеми та перспективи вищої медичної освіти : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 25 березня 2021 р. – Полтава, 2021. – С. 136–138.
3. Міщенко І. В. Дидактичні особливості дистанційного навчання в медичних ЗВО України / І.В. Міщенко, К.Є. Юдіна, М.Ю. Жукова, О.В.Коковська // Реалії, проблеми та перспективи вищої медичної освіти : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 25 березня 2021 р. – Полтава, 2021. – С. 171–173.
4. Zhukova M.Y. Blended learning in a medical education system under war time conditions in Ukraine: approaches and methods / O.V.Tkachenko, O.V.Kokovska, I.V.Mishchenko // Health & Education. – 2023. – Вип. 4. – С. 257–261.

**ОСВІТНІ ВТРАТИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ В УМОВАХ
ЖОРСТКОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ**

*Зуєв М. С., Пивовар Н.М.
Полтава, Україна*

Вже сьогодні можна впевнено казати: наслідки освітніх втрат для сучасних соціумів якщо не катастрофічно-продлонговані, то – в кожному разі – драматично-продлонговані. Адже досить тривалі перерви у навчанні, котрі ми мали за карантинних умов covid-19, за фундаментальними дослідженнями науковців зроблять свої видимі й невидимі спочатку позначки і на розвиткові індивіду, і на розвиткові на нашого суспільства.

На індивідуальному рівні – це втрата можливостей гармонійного розвитку учня, студента, розкриття його природного й соціумного потенціалу. Адже то – менше можливостей формування навчальних навичок й тих, що так необхідні в подальшому житті. Відповідно – менше шансів стати успішними у майбутньому.

Щодо навчальних втрат для соціуму: страждає і соціально-економічний зріз проблеми. Фахівцям у різних сферах життя нашого соціуму варто замислитися над тим, що „У всьому світі закриття школи на п'ять місяців може призвести, на думку дослідників, до втрат у навчанні,